

*Партнерський форум
«Освіта України 2021:
стратегічні цілі та
пріоритетні напрями»*

Василь Шуляр

**СИСТЕМА
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ
ПОДОЛАННЯ**

Миколаїв – Київ

09 лютого

2021 року

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Партнерський форум
«Освіта України 2021: стратегічні цілі
та пріоритетні напрями»

Василь Шуляр

СИСТЕМА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

*Панельна дискусія
«Забезпечення доступної та якісної освіти в умовах
проведення адміністративно-територіальної реформи»*

09 лютого 2021 року
Миколаїв – Київ

Автором узагальнено проблеми системи післядипломної педагогічної освіти, що обговорювалися із керівниками структурних підрозділів МОШПО, а також під час різноманітних форумів, пропозиції колег інститутів України. Посібник є логічним продовженням серії видань «Готуємо компетентного педагога Нової української школи».

Шуляр В. Система післядипломної педагогічної освіти: виклики та шляхи подолання : посібник / В. Шуляр. – Миколаїв : ОШПО, 2021. – 40 с.

© Лабораторія редакційно-видавничої діяльності
Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
2021

*Шуляр Василь Іванович,
доктор педагогічних наук, доцент,
заслужений учитель України, «Учитель року – 2000»,
директор Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти*

СИСТЕМА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

ПЕРЕДМОВА

Система післядипломної педагогічної освіти в Україні розпочала своє існування ще в 1939 році. У той період державою чимало уваги приділялося питанню підвищення кваліфікації педагогічних кадрів. Із часу заснування на заклади післядипломної педагогічної освіти державою покладалося вирішення стратегічних завдань щодо підготовки педагогів та формування їх готовності до реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти. Обласні ІППО посідають у системі ППО унікальне місце, забезпечуючи супровід та підтримку розвитку систем дошкільної, початкової та середньої освіти відповідних регіонів та утворюючи науково-методичні, науково-аналітичні, науково-дослідні та організаційні «вузли», в яких безперервно акумулюється й обробляється вся інформація щодо системи регіональної освіти.

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Виклик перший: нормативно-правовий

Діяльність обласних закладів післядипломної педагогічної освіти регулюється Законами України «Про освіту» (статті 18, 58, 59, 66, 78), «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту» (статті 18, 51), Положенням про республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні та Київський, Севастопольський міські інститути післядипломної педагогічної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від

17 листопада 2000 року № 538. Регіональні органи місцевого самоврядування утворюють та **забезпечують утримання комунальних закладів післядипломної освіти для потреб підвищення кваліфікації педагогічних працівників** (стаття 66).

Проте, через невизначеність статусу закладів післядипломної освіти та неузгодженість нормативно-правових актів, виникають питання і проблеми:

1. Згідно з пунктом 1.1. Положення про республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні та Київський, Севастопольський міські інститути післядипломної педагогічної освіти **«обласні інститути післядипломної педагогічної освіти є державними вищими навчальними закладами III–IV рівнів акредитації**, але цей статус не підтверджується іншими нормативно-правовими актами, зокрема Законом України «Про вищу освіту» (попри наявність у структурі цих закладів факультетів, деканатів, кафедр, бібліотек, науково-методичних та навчально-методичних лабораторій, кабінетів, відділів та обласних центрів практичної психології і соціальної роботи, обласних центрів підтримки інклюзивної освіти тощо та забезпечення освітнього процесу науково-педагогічними працівниками (завідувач кафедрою, професор, доцент, старший викладач, викладач)).

2. Відповідно до статті 18 Закону України «Про освіту»: заклади освіти, що провадять освітню діяльність із підвищення кваліфікації працівників, обов'язковість якої передбачена законом, мають отримати ліцензію на відповідну діяльність та/або акредитувати відповідні освітні програми, відтак ЗППО знаходяться в нерівних умовах із іншими суб'єктами підвищення кваліфікації (інші юридичні чи фізичні особи, зокрема фізичні особи – підприємці, що провадять освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників – Постанова КМУ № 800), для яких отримання відповідних ліценсій та акредитація освітніх програм непотрібна.

3. ЗППО є комунальними установами та відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 78) «фінансуються за рахунок коштів державного, місцевого бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема, підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників в

обсязі, визначеному законодавством, здійснюється *за кошти державного та місцевих бюджетів*». Статтею 78 також визначено мінімальний обсяг фінансування підвищення кваліфікації педагогічних працівників за моделлю «гроші ходять за вчителем», проте: по-перше, норми Закону (станом на початок 2021 року) не виконуються; по-друге, неузгодженою є процедура замовлення освітніх послуг (за умови отримання замовлення на початку фінансового року навчальна діяльність закладу відтермінується до березня–квітня), порядок проведення тендерних процедур, оплати праці науково-педагогічних та педагогічних працівників (фінансування оплати праці з різних джерел; оплата відпускних, відряджень, лікарняних тощо); по-третє, якщо фінансування освітніх послуг ЗППО здійснюватиметься шляхом укладання ЦПД, обсяг руху коштів за рахунками не відповідатиме ознакам неприбуткової організації, що призведе до порушення процедури оподаткування діяльності закладу післядипломної освіти тощо.

4. Також необхідно врахувати, що, крім освітньої діяльності, ЗППО проводять значну методичну, наукову, організаційну й просвітницьку роботи в регіонах щодо імплементації ідей та положень НУШ, організації дослідно-експериментальної роботи, апробації, сертифікації та атестації педагогів, проведення конкурсів фахової майстерності, організації роботи з обдарованою учнівською молоддю тощо. Як здійснюватиметься фінансування цих видів робіт (ким?, у якому обсязі?, у які терміни? тощо).

5. Відтак, у післядипломній педагогічній освіті, яка фінансується з бюджету, тип, структура закладів, типові штатні розписи повинні визначатися в спеціальному законі (у нашому випадку – «Про освіту дорослих» та/або «Про післядипломну освіту») так само як інші спеціальні закони визначають тип і структуру закладів, наприклад Закон України «Про вищу освіту» визначає типи ЗВО та елементи їх структури: факультети, кафедри тощо. Якщо ці моменти не будуть відображені та унормовані, то засновники (у даному випадку обласні ради) на власний розсуд визначатимуть тип такого закладу, його штатний розпис, обсяги фінансування, і навіть питання припинення діяльності.

6. Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 59),

«Про повну загальну середню освіту» (стаття 51), Постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» «педагогічні працівники зобов'язані підвищувати кваліфікацію щорічно» та мають право підвищувати кваліфікацію «в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника)». Така ситуація призводить до збільшення, принаймні в 3–5 разів, навантаження на персонал ЗППО та ставить під загрозу виконання нами замовлення на підвищення кваліфікації для всіх педагогічних працівників регіону, яким держава ГАРАНТУЄ ТАКЕ ПРАВО.

7. Низький рівень фінансового й соціального забезпечення науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів післядипломної педагогічної освіти (середня заробітна плата працівників ЗППО (які мають вищу категорію, науковий ступінь, педагогічне та вчене звання) є в декілька разів нижчою ніж у вчителя закладу освіти з аналогічним стажем та досвідом роботи). Наприклад, низький рівень фінансового й соціального забезпечення науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів ППО (середня місячна заробітна плата методиста складає 7,7 тис. грн, завідувача лабораторії – 7,4 тис. грн, старшого викладача – 9,0 тис. грн, доцента – 12,5 тис. грн, завідувача кафедри – 15,1 тис. грн, професора – 16,3 тис. грн) у порівнянні із учителями ЗЗСО є нижчою.

Саме тому падає престижність та матеріальна зацікавленість роботою в ЗППО перспективних, висококваліфікованих професіоналів і виникають ситуації, коли робота в них влаштовує переважно тих осіб, котрі призупинили свій професійний розвиток.

Виклик другий: субвенція на НУШ

Підпункт 2 пункту 4 Постанови Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2018 року № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» передбачає *«підготовку директорів, заступників директорів із навчально-виховної (навчальної,*

виховної) роботи, до посадових обов'язків яких належать питання початкової освіти, за напрямками: **організація інклюзивного навчання; упровадження діяльнісних, зокрема ігрових, методів навчання**». Але Типова освітня програма організації і проведення підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів загальної середньої освіти відповідно до вимог Концепції «Нова українська школа» (наказ Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2018 року № 1392) містить тематичні модулі за іншими напрямками: «Стратегічні тенденції розвитку українського суспільства через призму освіти», «Концепція «Нова українська школа», Державний стандарт початкової освіти та програми початкової школи», «Документаційний супровід функціонування закладу загальної середньої освіти в умовах реформування галузі освіти», «Управління кадровою роботою закладу загальної середньої освіти, соціальні гарантії працівникам», «Державно-громадське управління закладом загальної середньої освіти в умовах реформування галузі освіти України», що спрямовані на вдосконалення саме управлінської компетентності керівників, розширення їх знань з освітнього, економічного, кадрового і фінансового менеджменту.

Просимо розширити коло напрямів підготовки керівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Типової освітньої програми.

У Постанові визначено категорії педагогічних працівників, що мають підвищити кваліфікацію: директори, заступники директорів із навчально-виховної (навчальної, виховної) роботи, до посадових обов'язків яких належать питання початкової освіти; учителі початкової школи; учителі, які викладають один чи декілька навчальних предметів (інтегрованих курсів) румунською або угорською мовами; асистенти вчителів початкової школи; учителі іноземних мов (англійська, німецька, французька), які навчатимуть учнів початкової школи. Але відсутня така категорія педагогів, як практичні психологи закладів загальної середньої освіти, які працюють із учнями та вчителями початкової школи. Саме практичні психологи мають сприяти активному впровадженню в роботу закладу нових ідей та методик відповідно до Концепції «Нова українська школа».

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України

від 04 квітня 2018 року № 237 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти здійснює підвищення кваліфікації: директорів, заступників директорів із навчально-виховної (навчальної, виховної) роботи, до посадових обов'язків яких належать питання початкової освіти; учителів початкової школи (зокрема вчителів класів (груп), в яких діти навчаються мовами національних меншин); асистентів учителів початкової школи; учителів іноземних мов (англійська, німецька, французька), які навчатимуть учнів початкової школи.

Водночас до забезпечення підвищення кваліфікації зазначених вище категорій педагогів Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, крім тренерів і тренерів-педагогів, залучені інші категорії працівників інституту для здійснення організаційно-правової роботи, а саме:

- працівники бухгалтерської та юридичної служб (складання текстів та укладання договорів, актів виконаних робіт, нарахування та виплата оплати праці тренерам та тренерам-педагогам, здійснення всіх видатків на відрядження та придбання предметів, матеріалів, підготовка та подання відповідної бухгалтерської звітності);
- адміністрація інституту (підготовка проєктів та видання відповідних наказів про організацію підвищення кваліфікації щодо реалізації Концепції «Нова українська школа», контроль за якістю проведення навчальних занять);
- працівники лабораторії редакційно-видавничої діяльності інституту (підготовка та тиражування навчальних матеріалів);
- технічно-обслуговуючий персонал (прибиральниці).

Оплата праці категорій поза межами робочого часу Постановою Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2018 року № 237 неврегульована.

Просимо доповнити Порядок та умови надання субвенції підпунктом щодо оплати праці наведених категорій працівників для забезпечення якісного навчання.

У підпункт 4 пункту 6 Постанови дозволяється: *«придбання, тиражування матеріалів для забезпечення здійснення закладами післядипломної педагогічної освіти заходів із підвищення кваліфікації для впровадження нових методик відповідно до Концепції «Нова українська школа».* Але у багатьох закладів післядипломної педагогічної освіти є власні можливості для тиражування необхідних матеріалів, що вони не можуть використати, оскільки Постановою не передбачено придбання витратних матеріалів до тиражувальної техніки.

У підпункті 2 пункту 11 Постанови вказано, що *«оплата послуг із проведення супервізії здійснюється за ставками погодинної оплати в розмірах, передбачених для осіб, які не мають наукового ступеня, за проведення навчальних занять із слухачами курсів...».* Але більшість супервізорів є тренерами та тренерами-педагогами, оплата роботи яких здійснюється відповідно до підпункту 1 пункту 11 *«за ставками погодинної оплати у розмірах, передбачених для доцента або кандидата наук за проведення навчальних занять із слухачами курсів».* Така невідповідність в оплаті праці може призвести до відмов тренерів і тренерів-педагогів проводити супервізії в закладах освіти на користь проведення навчальних занять.

У підпункті 4 пункту 4 зазначено, що субвенція може спрямовуватися на *«підвищення кваліфікації вчителів, які забезпечують здобуття учнями 5–11 (12) класів закладів загальної середньої освіти, відповідно до нових методик згідно з Концепцією «Нова українська школа» за напрямками, визначеними пунктом 15 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».* Але якщо в попередніх пунктах зазначалося, що до процесу підвищення кваліфікації можуть бути залучені тренери та тренери-педагоги, тобто спеціально підготовлені особи, то до цього пункту такі уточнення відсутні, а вживається термін *«суб'єкти підвищення кваліфікації».*

У пункті 15 Постанови вказано, що кошти субвенції розподіляються *«за напрямом, визначеним підпунктом 4 пункту 4 цих Порядку та умов, – пропорційно кількості вчителів, які*

забезпечують здобуття учнями 5–11(12) класів загальної середньої освіти». Чи означає це, що **всі!** учителі 5–11 класів закладів загальної середньої освіти мають пройти підвищення кваліфікації відповідно до нових методик згідно з Концепцією «Нова українська школа»? Чи буде це єдині освітні програми? Чи кожна школа буде замовляти для себе у *будь-якого* суб'єкта підвищення кваліфікації *будь-які* послуги з підвищення кваліфікації за *будь-яким напрямом*, визначеним пунктом 15 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Виклик третій: мережа опорних закладів освіти

Потрібно зазначити, що суттєвими гальмівними факторами у сфері реформування освіти є постійні зміни державної політики в сфері реформування мережі закладів освіти. Зокрема, звертаємо увагу, на проблему, що потребує нагального вирішення – підходи до створення опорних шкіл.

Положення про опорну школу зазнало понад десяток змін із моменту виникнення ідеї створення освітнього округу у 2003 році (у цей час уперше розроблено й апробовано Положення про освітній округ).

Ідея формування освітнього округу й опорної школи полягала в тому, щоб шляхом об'єднання ресурсів закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти, а також закладів культури, фізичної культури і спорту, підприємств і громадських організацій створити умови для здобуття учнями ***загальної середньої освіти, упровадження допрофільної підготовки і профільного навчання, поглибленого вивчення окремих предметів***, забезпечення всебічного розвитку особистості. Згодом поняття освітній округ звузили лише до однієї моделі – опорної школи з мережею філій, незважаючи на набутий великий досвід створення освітніх округів у регіонах країни за різними організаційними моделями (їх досліджено й успішно

апробовано). Проте, на той час, мета функціонування таких закладів залишалася загалом незмінною.

Останніми роками держава, місцеві бюджети виділили й продовжують виділяти значні кошти, докладати чималі організаційні й науково-методичні зусилля на створення сучасного інноваційного простору в цих закладах освіти. Але наразі Положення про опорну школу настільки змінилося, що з нього, образно кажучи, «разом із водою вихлюпнули дитину», – тепер опорні школи не можуть надавати повну загальну середню освіту, організовувати на своїй сучасній і потужній базі профільне навчання учнів. У чинному Положенні зазначено (п. 4): **«Опорний заклад освіти та його філії утворюються з метою створення умов для здобуття особами початкової та базової середньої освіти, зокрема шляхом проведення профорієнтаційної роботи серед здобувачів освіти, забезпечення реалізації їх індивідуальної освітньої траєкторії, впровадження курсів за вибором, факультативів, гуртків».**

Виникає питання: «Невже майже 20-річна системна робота в напрямі створення освітніх округів не потрібна? Чому фінансові, людські й організаційні ресурси, вкладені в розвиток ефективної освітньої мережі, використовуються неефективно?»

Виклик четвертий: професійний розвиток

Важливим викликом у системі науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів є рішення про створення центрів професійного розвитку педагогічних працівників. Дозволю собі наголосити на тому, що сама ідея створення таких центрів, до завершення процесу децентралізації та нового територіального поділу, є хибною і надає значно більше проблем у цій сфері ніж здатна вирішити питань. Мною вносилося пропозиція призупинити норму щодо реалізації частини третьої статті 52 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та виконання завдань, визначених пунктом 5 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення»

Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо утворення ЦПР із 01 вересня або взагалі скасувати, поки це питання ґрунтовно не буде вивчено, апробовано. Не почули. Не зважили. Не вирішили на користь справи.

Типове положення про діяльність Центрів професійного розвитку педагогічних працівників затверджено Постановою КМУ від 29 липня 2020 р. № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників».

Згідно п. 8 Центр діє відповідно до визначених завдань:

1) узагальнює та поширює інформацію з питань професійного розвитку педагогічних працівників;

2) координує діяльність професійних спільнот педагогічних працівників;

3) формує та оприлюднює на власному вебсайті бази даних програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників, інші джерела інформації (вебресурси), необхідні для професійного розвитку педагогічних працівників;

4) забезпечує надання психологічної підтримки педагогічним працівникам;

5) організовує та проводить консультування педагогічних працівників, зокрема з питань:

- планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку;
- проведення супервізії;
- розроблення документів закладу освіти;
- організації освітнього процесу за різними формами здобуття освіти, зокрема з використанням технологій дистанційного навчання;
- упровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, інклюзивного підходів до навчання здобувачів освіти і нових освітніх технологій.

Окремо і дуже конкретно в Положенні зазначено, що **Центри не можуть виконувати** завдання, не передбачені цим Положенням та іншими актами законодавства.

Однак значна кількість новостворених центрів порушують це застереження типового Положення і вписали у свої робочі Положення не тільки організацію та консультування щодо

підвищення кваліфікації, а й безпосередньо проведення навчання педагогів із видачею відповідного документа про підвищення кваліфікації, таким чином замкнули на собі увесь цикл цієї діяльності. Самі порекомендували себе, самі провели, самі видали документ, самі потім і будуть це враховувати.

Тим більше, ліценції на такий вид діяльності Центри не повинні отримати, бо це буде порушенням Постанови КМУ. Але ж місцеві органи влади ідуть на порушення законодавства.

Зокрема, звертаю увагу на окремі з них:

- Відсутність належної нормативної бази, яка регламентує всі процеси реорганізації старих методичних кабінетів (центрів) у нові центри професійного розвитку педагогічних працівників, спричинила колапс у питаннях звільнення, прийняття на посаду, фінансування, реєстрації організації тощо.
- Засновником ЦПР ПП є територіальні громади, які фінансуватимуть зазначені центри. У зв'язку з цим відразу стає зрозумілим, що лише окремі спроможні громади можуть собі дозволити такі організації. Зважаючи на те, що голови громад часто не розуміють важливості науково-методичної роботи, а керівники інтегрованих органів управління освіти (охорони здоров'я, культури, молоді, спорту, охорони правопорядку) швидше за все за базовою освітою не є педагогами, нескладно передбачити – лише окремі територіальні громади можуть дозволити собі таку розкіш, як ЦПР ПП. До прикладу, на Миколаївщині сьогодні створено 5 центрів професійного розвитку (раніше існувало 24 районних методичних кабінетів/центрів), але покриття території, що ці центри обслуговують, складає менше 2 % території області.
- Не узгоджено питання штатного розпису та типових посадових інструкцій працівників ЦПР ПП. Відтак лише засновник вирішує, яка кількість і які саме посади будуть у такому центрі. Також засновник, затверджуючи статут, визначає обов'язки та повноваження організації. Часто ці організації повністю дублюють функції попередників – методичних кабінетів. А в деяких органах управління освітою доручено окремим фахівцям опікуватися

методичною роботою – спеціаліст із організації методичного супроводу або навіть методист. Проте фізично охопити всі рівні освіти, галузі та напрями роботи одна людина не може. Тому така робота відразу приречена на провал.

- Не вноrmовано питання атестації та підвищення кваліфікації фахівців, які прийняті на посади консультантів (про них у чинних документах просто забули). В окремих випадках у новопризначених консультантів підходить термін атестації чи курсів підвищення кваліфікації, але перехід на нову посаду спричинив позбавлення категорії (оплата здійснюється за мінімальним тарифним розрядом), зниження зарплати тощо.
- Задекларований принцип «академічної свободи», який, як сніг серед ясного неба, впав на невідготовлене вчительське середовище, і теза: «гроші за вчителем» привели до того, що освітяни й освітянки йдуть шляхом найменшого супротиву. Обирають, де легше, де дистанційно «без напруга», де більше фаховий компонент, де більше «інноваційного шоу», чим ґрунтовну і важку інтелектуальну або/і професійну працю над собою тощо. Ми не боїмося конкуренції: тут має бути ВИСОКИЙ рівень професійної культури освітянина й ПЕРСОНАЛЬНА відповідальність щодо свого розвитку, вибудовуючи траєкторію персонального професійно-фахового розвитку. Що маємо: напрями «філософія освіти», «педагогіка», «психологія» та інші виявилися «без надобності» (за класиком), відповідно науковці і вчені, які реалізують ці компоненти, залишаються із неповним навантаженням або ідуть до школи. Останнім часом із МОППО пішли в ЗСО або інші структури/організації/установи 3 доктори, 4 кандидати наук.

На нашу думку, система науково-методичного супроводу та вертикаль комунікації із ЗО в регіонах знищена. Виникає питання: ***як забезпечувати імплементацію реформи, готувати педагогів до реалізації НУШ, координувати та забезпечувати їх професійний розвиток?***

Виклик п'ятий: інтелектуальні змагання

Рівень перший: масові заходи для учнів

Проблемні питання щодо організації інтелектуальних змагань (олімпіад, турнірів, конкурсів) потребують докорінного переформатування.

В умовах децентралізації виникає потреба оновлення чинних положень щодо організації інтелектуальних учнівських змагань, а саме:

- Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурс-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056.
- Положення про Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2008 року № 168.
- Положення про Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2011 року № 571.

Проблемні питання, що виникають під час організації та проведення зазначених вище інтелектуальних змагань:

- відмова ОТГ проводити змагання спільно з районом (причини різні: фінансування, територіальна віддаленість закладів освіти та інші фактори);
- неузгодженість дій між оргкомітетом та журі;
- невідповідність у кількісно-відсотковому співвідношенні представників від ОТГ та району в складі оргкомітетів, журі (за умови спільного проведення змагань).

Рівень другий: масові заходи для вчителів

Із метою піднесення ролі вчителя, сприяння творчим педагогічним пошукам щорічно проводиться Всеукраїнський конкурс «Учитель року», який є традиційним змаганням із

фахової майстерності, об'єднує вчителів-професіоналів, творчих та відкритих до нових знань, готових долучитися до реформування освіти, стати провідниками розбудови нової української школи.

Згідно з пунктом 5 Положення про всеукраїнський конкурс «Учитель року» (далі – Конкурс) зазначено, що *«конкурс проводиться щороку у три тури: перший, зональний – у зонах, визначених структурними підрозділами з питань освіти Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій з урахуванням кількості зареєстрованих учасників конкурсу – педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, що перебувають у районному, міському, обласному, державному підпорядкуванні або відносяться до об'єднань територіальних громад»*, проте існує неузгодженість дій і відмова управлінь, відділів освіти міських, сільських, селищних рад, районних державних адміністрацій, об'єднаних територіальних громад проводити перший (зональний) тур Конкурсу спільно.

Серед них потрібно звернути увагу на такі позиції:

- нечіткий організаційний компонент (у структурних підрозділах із питань освіти немає постійної окремої посади, відповідальної за організацію та проведення першого (зонального) туру Конкурсу);
- проблема у фінансуванні для підготовки проведення першого (зонального) туру Конкурсу;
- недостатнє матеріально-технічне забезпечення закладів загальної середньої освіти, на базі яких проводяться конкурсні випробування;
- учасники першого (зонального) туру знаходяться в нерівних умовах.

Така ситуація призводить до формального підходу в організації першого (зонального) туру Конкурсу. Якщо ці моменти не будуть відображені та унормовані, то відбуватиметься зниження мотивації вчителів до участі в конкурсах професійної майстерності та високим потенціалом цих заходів у розвитку професійної компетентності педагогів.

Саме тому виникає потреба в доопрацюванні Положення

про всеукраїнський конкурс «Учитель року», а саме:

- проведення Конкурсу у два тури: перший (обласний) та другий (третій, заключний) тури;
- зміна моделі набору номінацій для участі в щорічному Конкурсі (таланти щодва-три роки не народжуються, менше номінацій та краще);
- статусність цього Конкурсу має «розкручуватися» менеджерами від освіти, засобами масової інформації тощо;
- відродити традицію популяризації досвіду освітян-переможців Конкурсу на державному рівні (на сьогодні узагальнено лише біографічно-статистично, а де, у яких ґрунтовних працях це описано, як робилося колись із учителями-новаторами);
- утворити структуру або координатора, який займатиметься професійним розвитком заслужених освітян України (Миколаївщина мала у свій час такий досвід, освітньо-культурологічні проекти «Заслужені освітяни Миколаївщини» (2–4 сесії щороку), «Досвід і молодість» (заслужені педагоги репрезентували свій досвід молодим колегам), програма «Інтелектуали України – творчому Вчителеві», де доктори/кандидати, професори/доценти проводили заняття для заслужених освітян Миколаївщини);
- на часі мати державну програму розвитку престижності вчительської праці взагалі і підтримки заслужених освітян України зокрема.

ПІСЛЯМОВА

Підсумовуючи, наголошуємо, що існує нагальна потреба в:

- розробленні окремих нормативно-правових актів, якими буде унормована діяльність ЗППО, а саме:
 - окремі ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері післядипломної освіти для осіб із вищою освітою (*єдині для всіх суб'єктів післядипломної освіти, не лише для ЗВО та ІППО*);

- Закон України «Про освіту дорослих» та/або Закон України «Про післядипломну освіту»;
 - Положення про заклад післядипломної педагогічної освіти;
 - Типовий штатний розпис для закладів післядипломної педагогічної освіти;
 - Базова (універсальна) матриця-модель фінансування ОППО як орієнтир для обласних рад, у відповідності до реальних обсягів надання освітніх послуг, регіонального замовлення та виконуваної роботи за іншими напрямками;
- забезпеченні статусу працівників ЗППО напрацюванням нормативно-правової документації, а також шляхом підвищення тарифних розрядів, уведення доплат за складність та напруженість у роботі, створення робочих місць на зразок Концепції НУШ тощо;
 - реалізації принципів «академічної свободи» та «гроші за вчителем» за формулою: 80 % (інваріант – обов'язкові компоненти професійного розвитку) – 20 % (варіативна складова) АБО 70 % – 30 % – траєкторію вибудовує педагог, що схвалюється педагогічною радою).

Потребують доопрацювання норми:

- Постанови КМУ № 800, Порядок проведення тендерних процедур (стаття щодо надання освітніх послуг на підвищення кваліфікації) тощо;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо утворення ЦПР та відповідного Положення;
- Положень щодо масових заходів із суб'єктами освіти (учнями й освітянами), увідповіднити їх до нових реалій завершення децентралізації та нового територіального поділу;
- Положення про опорний заклад освіти (Постанова КМУ від 19 червня 2019 року № 532), урахувавши досвід і нормативне напрацювання в попередні роки.

А також урахувати та доповнити:

- порядок та умови надання субвенції підпунктом щодо оплати праці тих категорій працівників, які не виправдано

- були не додані до відповідної постанови;
- розширити коло напрямів підготовки керівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Типової освітньої програми;
 - зліквідувати невідповідність в оплаті праці тренерів і тренерів-педагогів щодо проведення супервізії в закладах освіти.

Реальний шлях реалізації того, що озвучено та написано в цій публікації, а також виголошеного колегами під час панельної дискусії, у професійних колах освітян, у ЗМІ, це:

– **СТВОРЕННЯ ПРИ МІНІСТРОВІ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ, ЯКА ВИВЧИТЬ УСІ ПРОПОЗИЦІЇ, ДУМКИ, ТВЕРДЖЕННЯ, ХАЙ І СУПЕРЕЧЛИВІ, МОЖЛИВО, НЕОДНОЗНАЧНІ, ВИРОБИТЬ СТРАТЕГІЮ І ТАКТИЧНІ КРОКИ ЩОДО МОДЕРНІЗАЦІЇ, А НЕ РУЙНАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ЯК ОДНІЄЇ ІЗ НАЙКРАЩИХ І ГРУНТОВНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ СИСТЕМ, НА ГОРИЗОНТАЛЬНОМУ І ВЕРТИКАЛЬНОМУ РІВНЯХ В УМОВАХ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ, НА КОРИСТЬ УЧНЯ І ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ МАЙБУТНЬОГО.**

– **ЖИТИ І ДІЯТИ ЗА ПРИНЦИПОМ:
«УЧИТЕСЬ, ЧИТАЙТЕ, І ЧУЖОМУ НАВЧАЙТЕСЬ,
Й СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ ...»**

(за Тарасом Шевченком).

– **РЕАЛІЗУЮЧИ ПРИНЦИП «ДИТИНОЦЕНТРИЗМУ»,
МАЄМО ПАМ'ЯТАТИ ЩЕ Й ПРО ПРИНЦИП
«УЧИТЕЛЕЦЕНТРИЗМ», БО «УЧИТЕЛЕМ ШКОЛА СТОЇТЬ»**

(за Іваном Франком).

Пропозиції щодо розроблення нових нормативно-правових актів у галузі освіти та зміни до чинних

РОЗРОБИТИ:

1. Концепція профільного навчання.
2. Положення про організацію профільного навчання.
3. Положення про мережеву форму здобуття освіти (угоди, порядок видачі документів тощо).
4. Положення про сімейну (домашню) форму здобуття освіти.
5. Положення про громадську акредитацію та громадський нагляд (контроль) закладу освіти (передбачити норми).
6. Порядок отримання ліцензії юридичними особами на здійснення громадської акредитації закладів освіти.
7. Положення про організацію професійного навчання в закладі загальної середньої освіти (за моделлю мережевої освіти).
8. Положення про ЗЗСО (або окремо положення про:
 - початкову школу, що забезпечує здобуття початкової освіти;
 - гімназію, що забезпечує здобуття базової середньої освіти;
 - ліцей, що забезпечує здобуття профільної середньої освіти).
9. Положення про заклади спеціалізованої освіти.
10. Положення про спеціальні заклади загальної середньої освіти.
11. Положення про академічний ліцей.
12. Положення про поділ класів на групи (*змінити норми, у групах має бути до восьми осіб, особливо це актуально для профільних класів, груп, додати поділ класів на групи під час вивчення природничих дисциплін (фізика, хімія, біологія), вивчення яких передбачає виконання великої кількості практичних та лабораторних робіт*).
13. Положення про розроблення та схвалення навчальних програм варіативного компонента змісту загальної середньої освіти (спецкурси, курси за вибором, факультативи) (*надати право схвалювати на рівні регіонів шляхом розгляду вченими радами регіональних ЗППО*).

ЗМІНИТИ:

1. Положення про дистанційну форму навчання (*додати види робіт, норми обліку та оплати праці*).
2. Положення про центри професійного розвитку педагогічних працівників (*обов'язковість утворення в об'єднаній громаді принаймні одного ЦПР ПП на умовах одноосібного фінансування або співфінансування, координація діяльності покладається на ЗППО, порядок атестації, підвищення кваліфікації консультантів та психологів тощо*).
3. Положення про індивідуальну форму навчання (*запроваджувати за наявності в класі менше 3 осіб – інакше така форма є фінансово не вигідною (наприклад, на одного учня 10, 11 класу виділяється 12 годин. 4 учні*12 годин=48 годин. Водночас під час навчання кожен учень 10, 11 класів має 33 години навчального процесу)*).
4. Положення про освітній округ (*увести в положення різні типи освітніх округів, окрім «опорної школи», утворювати опорні школи за умови завершення на даній території процесу децентралізації, повернути в положення мету: «організація базової та профільної освіти...»*).
5. Положення про порядок та перелік платних освітніх та інших послуг у державних та комунальних закладах освіти (*розширити, унормувати з іншими нормативно-правовими актами*).

СИСТЕМА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ Й ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Панельна дискусія

«Забезпечення доступної та якісної освіти в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи»

ВАСИЛЬ ШУЛЯР,

*доктор педагогічних наук, доцент, «Учитель року 2000»,
заслужений учитель України, директор МОІППО*

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

1

ВИКЛИК: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ

- невизначеність статусу закладів післядипломної освіти
- неузгодженість нормативно-правових актів

низький рівень фінансового й соціального забезпечення науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗППО

забезпечення методичної, наукової, організаційної й просвітницької роботи в регіонах

потреба в спеціальному законі «Про освіту дорослих» та/або «Про післядипломну освіту»

нерівні умови, в яких знаходяться ЗППО порівняно з іншими суб'єктами підвищення кваліфікації

збільшення навантаження на персонал ЗППО у зв'язку з новими нормами щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

2 ВИКЛИК: СУБВЕНЦІЯ НА НУШ

- розширити коло напрямів підготовки керівників закладів загальної середньої освіти відповідно до Типової освітньої програми
- доповнити Порядок та умови надання субвенції підпунктом щодо оплати праці інших категорій працівників, залучених для забезпечення якісного навчання
- унормувати питання підвищення кваліфікації вчителі 5–11 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до нових методик згідно з Концепцією «НУШ»
- включити практичних психологів та інших працівників ІППО до переліку категорій педагогів, які мають підвищити кваліфікацію згідно з Концепцією «НУШ», та забезпечити їй технічну підтримку і реалізацію

ОІППО – надійні партнери

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

3 ВИКЛИК: МЕРЕЖА ОПОРНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

- внести зміни до Положення про опорний заклад освіти

дозволити опорним школам організовувати на своїй сучасній і потужній базі профільне навчання учнів, надавати повну загальну середню освіту

забезпечити раціональне використання сучасного інноваційного простору в опорних закладах освіти

ОІППО – надійні партнери

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

4 ВИКЛИК: ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК

- унормувати процеси реорганізації «старих» методичних кабінетів (центрів) у нові центри професійного розвитку педагогічних працівників
- узгодити питання штатного розпису та типових посадових інструкцій працівників ЦПР ПП
- узгодити питання атестації та підвищення кваліфікації фахівців, які прийняті на посади консультантів
- потрібно відбудовувати систему науково-методичного супроводу в регіонах

ОІППО – надійні партнери

ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

5 ВИКЛИК: ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗМАГАННЯ

- оновити чинні положення щодо організації інтелектуальних учнівських й учительських змагань в умовах децентралізації
- зміна моделі набору номінацій для участі у щорічному конкурсі «Учитель року»
- вивчити проблему доцільності проведення першого (зонального) туру конкурсу «Учитель року»
- забезпечити широку популяризацію досвіду переможців конкурсу «Учитель року»

ОІППО – надійні партнери

ІСНУЄ НАГАЛЬНА ПОТРЕБА В

- ❖ розробленні окремих нормативно-правових актів, якими буде унормована діяльність ЗППО
- ❖ забезпеченні статусу працівників ЗППО
- ❖ дотриманні принципів «академічної свободи» та «гроші за вчителем»: 80% : 20% або 70% - 30%
- ❖ доопрацюванні норм певних нормативно-правових актів

❖ створенні при Міністріві освіти і науки України робочої групи

ВАСИЛЬ ШУЛЯР

директор Миколаївського ОІППО

АКСІОМИ В ПОЗАЧАССІ

Жити і діяти за принципом:
«УЧИТЕСЬ, ЧИТАЙТЕ, І ЧУЖОМУ НАВЧАЙТЕСЬ,
Й СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ ...»

(за Тарасом Шевченком).

Реалізуючи принцип «ДИТИНОЦЕНТРИЗМУ»,
маємо пам'ятати і про принцип
«УЧИТЕЛЕЦЕНТРИЗМУ»,
бо «УЧИТЕЛЕМ ШКОЛА СТОІТЬ»

(за Іваном Франком).

ВАСИЛЬ ШУЛЯР

директор Миколаївського ОІППО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Обласні, Київська міська державні
адміністрації

Виконавчі органи міських рад міст
обласного значення – обласних центрів

Обласні інститути післядипломної
педагогічної освіти

Щодо проведення
Партнерського форуму

Шановні колеги!

На додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 25.01.2021 № 1/9-32 інформуємо, що Партнерський форум «Освіта України 2021: стратегічні цілі та пріоритетні напрями» під головуванням С. М. Шкарлета відбудеться 09 лютого 2021 року в Київському національному торговельно-економічному університеті за адресою: м. Київ, вул. Кіото, 19.

З організаційних питань звертатися до головного управління загальної середньої та дошкільної освіти директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти (Малишева О. П., тел. 063 952 00 15).

Додаток: програма заходу на 2 арк.

З повагою
Заступник Міністра

Віра РОГОВА

Технік-Технік К.В., 481 47 66

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-53 від 04.02.2021

8322145679

**Програма Партнерського форуму
«Освіта України 2021: стратегічні цілі та пріоритетні напрями»**

*Місце проведення: Київський національний торговельно-економічний університет
м. Київ, вул. Кіото, 19*

9.00 - 10:00	Реєстрація та вітальна кава
10:00 – 10.20	Вітальні слова: Зеленський Володимир Олександрович – Президент України Мазаракі Анатолій Антонович – ректор Київського національного торговельно-економічного університету Шкарлет Сергій Миколайович – Міністр освіти і науки України
10.20 – 10.50	Презентація «Стратегічні цілі та пріоритетні напрями розвитку освіти у 2021 році» Шкарлет Сергій Миколайович – Міністр освіти і науки України
10.50-11.00	Виступ першої леді України Олени Володимирівни Зеленської
11.00-11.05	Виступ директора школи № 5 Печерського району міста Києва Світлани Валентинівни Олексюк
11.05 – 11.15	«Реформа освіти. Законодавчий аспект» Бабак Сергій Віталійович – Голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, члени Комітету ВРУ
11.15 – 11.25	Виступ Президента Національної академії педагогічних наук України Кременя Василя Григоровича Підписання Меморандуму про співпрацю Міністерства освіти і науки України з Національною академією педагогічних наук України
11.25 – 11.30	Виступ Уповноваженого із захисту державної мови Кременя Тараса Дмитровича Підписання Меморандуму про співпрацю між Уповноваженим із захисту державної мови та Радою директорів інститутів післядипломної педагогічної освіти

11.30 – 12.00	<p>Панельна дискусія «Забезпечення доступної та якісної освіти в умовах проведенні адміністративно-територіальної реформи»</p> <p>Чернишов Олексій Михайлович - Міністр розвитку громад та територій України</p> <p>Гурак Руслан Васильович – Голова Державної служби якості освіти України</p> <p>Слободжан Олександр Володимирович – виконавчий директор Асоціації міст України</p>
---------------	---

12.05 – 12.20	Брифінг з пресою
---------------	-------------------------

13.00-14.00	Перерва
-------------	---------

Секційні засідання	
14.00 – 15.00	

<p>1. Освіта в територіальних громадах «Організація освітнього процесу в умовах проведенні адміністративно-територіальної реформи»</p> <p>Рогова В. Б. – заступник Міністра освіти і науки України</p> <p>2. Досвід міста Києва «Модернізація шкільного харчування та цифровий освітній простір міста Києва»</p> <p>Фіданян О. Г. – директор департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)</p>	<p>Післядипломна педагогічна освіта «Ключові проблеми післядипломної педагогічної освіти та варіанти їх вирішення»</p> <p>Баженков Є. В. – в. о. директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»</p>
--	--

Майстер-класи	
----------------------	--

15.00 – 17.00	<p>I. Фінансова грамотність в цифровому світі</p> <p>II. Діджитал- та VR-технології в освітньому процесі</p> <p>III. Онлайн-інструменти гейміфікації освітнього процесу</p> <p>IV. Концепція смарт-харчування школярів: синергія кулінарних традицій та інновацій</p>
---------------	---

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ **між Уповноваженим із захисту державної мови** **та закладами післядипломної педагогічної освіти**

Уповноважений із захисту державної мови Кремінь Тарас Дмитрович, який діє на підставі статті 49 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», та **зкладами післядипломної педагогічної освіти**, в особі їх керівників-підписантів цього Меморандуму, які діють на підставі відповідних установчих документів закладів освіти, у подальшому разом іменовані «Сторони»,

керуючись Конституцією України, законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту»,

виходячи із загального розуміння необхідності захисту та створення умов для подальшого утвердження та розвитку української мови як державної, посилення її консолідуючих функцій та маючи на меті створення належних умов для забезпечення і захисту мовних потреб громадян України,

прагнучи забезпечити максимальну ефективність здійснюваних заходів під час досягнення спільних цілей,

домовилися про таке:

1. Мета і предмет Меморандуму

1.1. Метою цього Меморандуму є консолідація зусиль Сторін, спрямованих на захист та створення умов для подальшого утвердження та розвитку української мови як державної.

1.2. Предметом цього Меморандуму є координація зусиль і спільна діяльність Сторін, що здійснюється у форматі підготовки та реалізації спільних заходів і проєктів.

2. Напрями співпраці

2.1. У межах компетенції та у встановленому чинним законодавством України порядку Сторони домовляються співпрацювати за такими напрямами:

забезпечення та захист права педагогічних працівників на отримання інформації державною мовою;

поліпшення якості освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників державною мовою;

організація та проведення спільних заходів, реалізація спільних проєктів та/або програм, спрямованих на ефективну реалізацію державної мовної політики та захист української мови як державної;

проведення спільних нарад, семінарів, конференцій, форумів, семінарів, засідань за круглим столом, експертних обговорень та інших заходів з метою поширення знань про українську мову та її роль у розвитку української та європейської культур;

іншими напрямками, що будуть визначені Сторонами за домовленістю між ними та не суперечитимуть законодавству.

2.2. Співпраця здійснюватиметься з дотриманням загальнообов'язкових принципів добровільності, правомірності, неупередженості, комплексності та всебічного забезпечення прав і свобод людини і громадянина.

3. Організація співпраці

З метою реалізації цього Меморандуму Сторони:

3.1. Визначають контактних осіб для проведення консультацій і розроблення пропозицій щодо спільної реалізації завдань і заходів, визначених цим Меморандумом;

3.2. Проводять спільні заходи в межах своїх повноважень (робочі зустрічі, наради тощо) з метою обговорення питань, пов'язаних із реалізацією Сторонами положень цього Меморандуму;

3.3. Розробляють і затверджують плани проведення спільних дій, готують методичні рекомендації та інші інформаційні матеріали, необхідні для спільної роботи в межах реалізації цього Меморандуму;

3.4. Беруть на себе зобов'язання зберігати конфіденційність інформації та не розголошують персональні дані, що стали відомі у зв'язку з реалізацією цього Меморандуму, відповідно до вимог законодавства України;

3.5. Здійснюють будь-які інші форми співпраці, що попередньо узгоджені Сторонами.

4. Співпраця з іншими закладами, установами та організаціями

4.1. Для досягнення мети цього Меморандуму Сторони можуть за взаємною згодою залучати до співробітництва в рамках узгоджених напрямів діяльності науково-дослідні інститути, заклади освіти, а також інші установи та організації, громадські об'єднання.

4.2. У рамках співпраці Сторін за цим Меморандумом Уповноважений із захисту державної мови може на власний розсуд та в межах законодавства укладати меморандуми, договори або інші правочини про співпрацю з іншими закладами, установами, організаціями.

5. Строк дії Меморандуму

5.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня, наступного за днем його підписання Сторонами.

5.2. Меморандум укладається строком на чотири роки та діє до 9 лютого 2025 року.

5.3. У разі відсутності заяви будь-якої із Сторін про припинення або зміну умов цього Меморандуму протягом одного місяця після закінчення терміну дії цього Меморандуму, визначеного в п. 5.2., цей Меморандум вважається продовженим (пролонгованим) на той самий термін і на тих самих умовах, які передбачені цим Меморандумом.

5.4. У разі припинення дії цього Меморандуму заходи, які було розпочато на підставі Меморандуму і не завершено протягом строку його дії, продовжуються й завершуються згідно з умовами, що були раніше погоджені Сторонами, за винятком випадків, коли завершити ці заходи неможливо.

6. Прикінцеві положення

6.1. Будь-які зміни чи доповнення до цього Меморандуму вносяться за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною складовою частиною.

6.2. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами шляхом проведення консультацій та досягнення взаємної згоди.

6.3. Цей Меморандум не є цивільно-правовим договором і

не створює будь-яких фінансових зобов'язань для Сторін.

6.4. Цей Меморандум підписано в місті Києві 9 лютого 2021 року українською мовою у 26 примірниках, кожен із яких має однакову юридичну силу.

Уповноважений із захисту
державної мови

Т. Д. Кремень

КЗВО «Вінницька
академія безперервної
освіти» _____

Дровозюк
Степан Іванович,
доктор історичних наук,
професор

Волинський інститут
післядипломної
педагогічної освіти _____

Олешко
Петро Степанович,
кандидат історичних наук,
доцент

Державний заклад
вищої освіти
«Університет
менеджменту освіти» _____

Кириченко
Микола Олексійович,
доктор філософії, професор

КЗВО «Дніпровська
академія неперервної
освіти» Дніпропетров-
ської обласної ради _____

Сиченко
Віктор Володимирович,
доктор наук з державного
управління, професор,
заслужений працівник
освіти України

Донецький обласний
інститут післядипломної
педагогічної освіти _____

Бурцева
Юлія Олександрівна,
кандидат педагогічних наук

КЗ «Житомирський
обласний інститут
післядипломної
педагогічної освіти»
Житомирської обласної
ради _____

Смагін
Ігор Іванович,
доктор педагогічних наук,
доцент, заслужений
працівник освіти України

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти	_____	Сивохоп Ярослав Михайлович, кандидат педагогічних наук, доцент
Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	_____	Казачук Анатолій Васильович, кандидат філософських наук
Івано-Франківський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників	_____	Зуб'як Роман Миколайович, кандидат педагогічних наук
Інститут післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка	_____	Войцехівський Михайло Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент
КВНЗ Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»	_____	Бендерець Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук
КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»	_____	Корецька Людмила Вікторівна
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	_____	Цимбал Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України

КЗ Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»	Хобзей Павло Кузьмович, кандидат фізико-математичних наук
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	Шуляр Василь Іванович, доктор педагогічних наук, доцент, заслужений учитель України
КЗВО «Одеська Академія неперервної освіти Одеської обласної ради»	Задорожна Любов Кирилівна, кандидат філософських наук
Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського	Зелюк Віталій Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	Черній Алла Леонідівна, кандидат політичних наук, доцент
КЗ «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»	Нікітін Юрій Олександрович, доктор історичних наук, доцент
Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти	Петровський Олександр Миколайович, кандидат історичних наук, доцент
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»	Покроєва Любов Денисівна, кандидат педагогічних наук, доцент

КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради

Зубко
Анатолій Миколайович,
доктор філософії, професор

Хмельницький обласний інститут післядипломної освіти

Очеретянко
Віктор Іванович,
кандидат історичних наук

КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Чепурна
Наталія Миколаївна,
доктор філософії, доцент

Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. К. Д. Ушинського

Заліський
Анатолій Андрійович,
кандидат філософських наук, доцент, заслужений працівник освіти України

КЗ «Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області»

Білянін
Григорій Іванович,
кандидат педагогічних наук,
доцент

ЗМІСТ

1. Система післядипломної педагогічної освіти: виклики та шляхи подолання	3
ПЕРЕДМОВА	3
ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	3
1.1 Виклик перший: нормативно-правовий	3
1.2 Виклик другий: субвенція на НУШ	6
1.3 Виклик третій: мережа опорних закладів освіти	10
1.4 Виклик четвертий: професійний розвиток	11
1.5 Виклик п'ятий: інтелектуальні змагання.	15
А) Рівень перший: масові заходи для учнів	15
Б) Рівень другий: масові заходи з педагогами	15
ПІСЛЯМОВА	17
2. Пропозиції щодо розроблення нових нормативно-правових актів у галузі освіти та зміни до чинних (додаток до виступу)	20
3. Презентація виступу В. Шуляра	22
4. Програма партнерського форуму «Освіта України 2021: стратегічні цілі та пріоритетні напрями»	26
5. Меморандум про співпрацю між Уповноваженим із захисту державної мови та закладами післядипломної педагогічної освіти	29

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

Партнерський форум
«Освіта України 2021: стратегічні цілі
та пріоритетні напрями»

Василь Шуляр

СИСТЕМА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

*Панельна дискусія
«Забезпечення доступної та якісної освіти в умовах
проведення адміністративно-територіальної реформи»*

Літературні редактори: О. О. Мілейко, А. Ю. Антонова
Технічна верстка: Г. В. Кінах

Папір офсетний. Друк на різнографі
Формат 60x84/16
Умовно-друкованих арк. – 2,5
Обліково-видавничих арк. – 2,3
Гарнітура шкільна
Тираж – 100
Замовлення № 5

Адреса редакції:
вул. Адміральська, 4-а,
м. Миколаїв, 54001
Тел./факс 37 85 89
<http://www.moippo.mk.ua>,
e-mail: moippo@moippo.mk.ua